

SPERM WAR*)

Nyfeminismens anslag mod pornoen

– fragmenter af kødbilledernes moderne danmarkshistorie

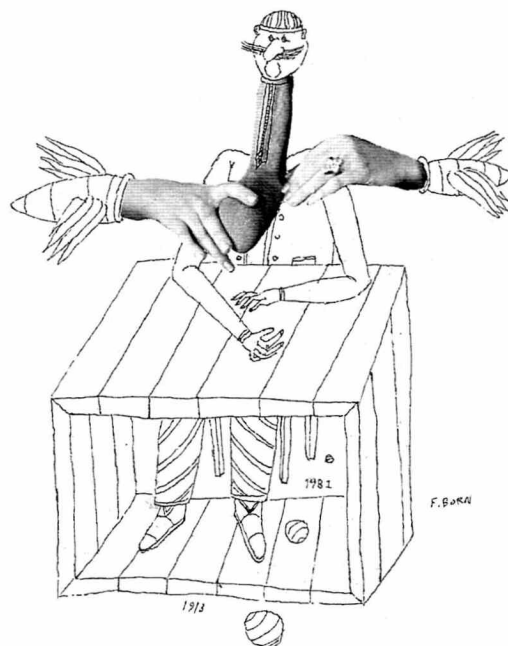
Af Brian Damage

"Let's Pretend We're Bunny Rabbits."

The Magnetic Fields på "69 Love Songs"

"Behold hatten på. Vi kan havne flere kilometer væk."

Kurt Vonnegut i "Hokus Pokus".

Flemming Born, 1981

Det næsten dagsaktuelle opslag "pornografi" i Den Store Danske Encyklopædi er på ét punkt forkert. Kunsthistorikeren Rune Gade lader det afslutte således: "Nogen organiseret modstand mod pornografien, sådan som den kendes fra udlandet, findes ikke i Danmark."

Hvilket hverken aktuelt eller historisk er rigtigt. Muren Nansensgade 66 i København, hvor Social Kritik holder til, er eksempelvis forurenet med det rødt skrevne budskab "Porn sucks". Hvilket givetvis ikke er i "sutte pik"-betydningen, men snarere frit oversat at "porno stinker"/"skråt op med pornoen". Formodentlig er denne porno-stigmatisering, der kan ses andre steder i København, et resultat af en gruppe unge, aktivistiske kvinders udenomsparlamentariske kampe mod "den gode fjende". Danske kvinder der bruger "porno" som et skældsord. Skingert som når muslimske fundamentalister overfalder og fordømmer den bengalske forfatter Taslima Nasrin som "skøge" og "pornograf", fordi hun skriver humanistisk og moderne "udenfor religionen".

Så går det mere civiliseret for sig, når formanden for foreningen "Pornofrit Miljø" (www.nejtilporno.dk), HF-eleven Marianne Larsen, ønsker "mere erotik og mindre porno". Hun blev pornopolitiker "på grund af massevoldtægten i Århus" (portræt i Berlingske Tidende d.6.12.2000).

Hvad der menes med at pornoen er en "god fjende"? Nå ja, noget i retning af at dem

der bekæmper bliver vigtigere end det, der skal bekæmpes. At i og med de unge feminister gør noget "godt" i forhold til noget "ondt", driver de også identitetspolitik på egne vegne. Det gode de udretter, gør dem selv gode (og mediedarlinger ovenikøbet). Hvad gør for eksempel en ung, kvindelig CD-folketingssuppleant, når Mimi Jakobsen tager orlov fra Folketinget? Hun profilerer sig ikke omkring somaliernes manglende integration, men via et godt enkelt-sagsanliggende indenfor det pornografiske felt, jvfr. Lone Yalcinkaya's "gennembrud" i dansk politik med krav om at beskytte børnene og fjerne pornoen fra internettet.

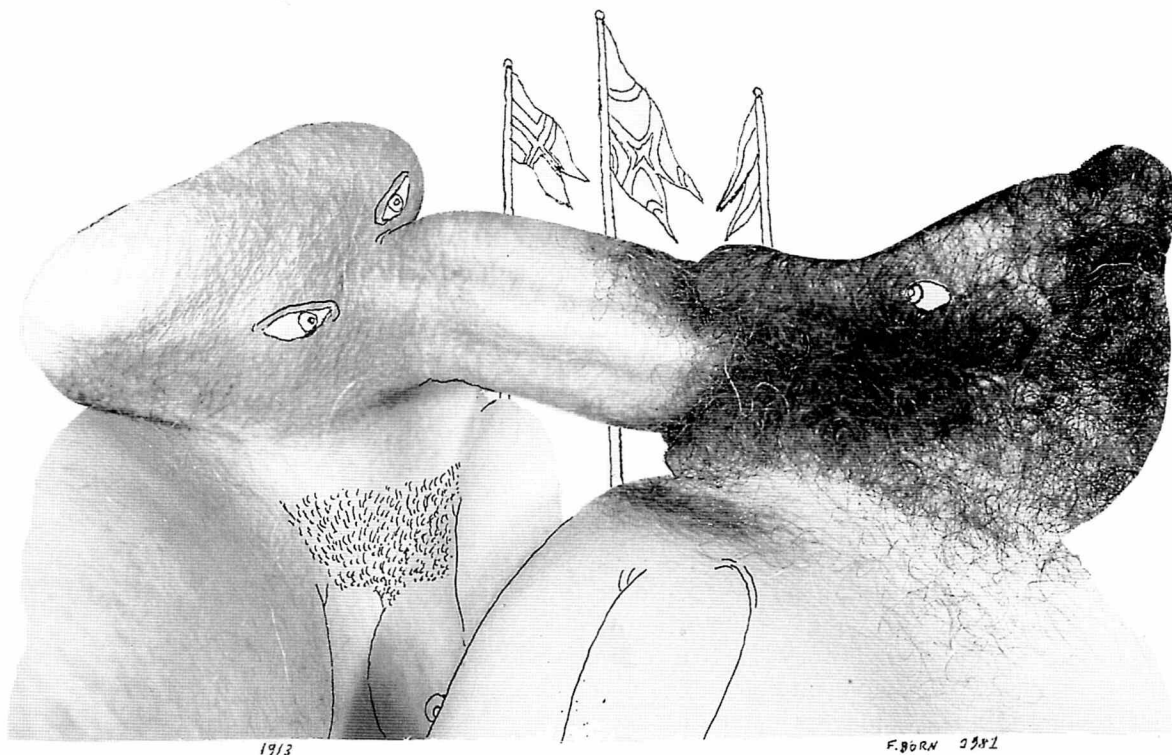
"Shocking Truth" – "Shocking Lies"

Den udmærkede biograf i Filmhuset er tyndt besat på såvel filmdug som stole. I modsætning til et par aftener forinden, hvor der var fyldt til dokumentarfilmen "Wadd", et fint ramt portræt af pornoens svar på Elvis Presley, den blidt arbejdende men vægtige indtrænger John Holmes.

Denne aften, 13. marts 2000, er der ekstraordinært i forhold til programmet for Nat-Filmfestivalen indkaldt til den 31-årige svensker Alexa Wolf's debatfilm "Shocking Truth". Hun har vist filmen for svenske rigsdagsmedlemmer, og er på vej til Bruxelles for at lave lobbypolitik dér med filmen under armen.

Hvilken forhåndstale! Noget som er utænkeligt i forhold til et hvilket som helst andet emne end porno/sex.

Som publikummer til begge forestillinger, er det forbavsende at konstatere, at Holmes' elefantpik højst er synlig i enkelte småglimt, ovenikøbet i lemmedaskende tilstand, mens feministen Wolf chokerer med at smide grimme hard core pornoklip i synet på tilskuerne. Ikke som "propaganda for fucking", men det modsatte. Svenskerens ærinde er forbud, og til den anledning har hun skamklippet nogle af pornoinstruktøren Gregory Dark's "chokerende sandheder", som de har været sendt i cirkulation via betalingskanalen TV1000. Også den yndige & begavede Ylva Maria Thompson, kendt bl.a. som stu-

Flemming Born, 1981

dievært på TV1000's midnatsprogram "Tusind og én nat", maltraktes i filmens klipning af interviewet med hende (hun tager til genmæle i bogen "Shocking Lies" – kvinde udnyttet af kvinde i kvindesagens tjeneste!).

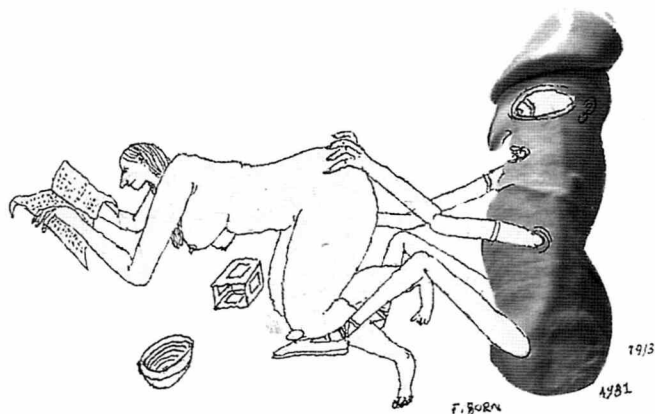
Wolf's brug af "kvindefornedrende" Gregory Dark-filmklip svejses, med en skibsværftsarbejders elegance, sammen med angiveligt dokumentariske interviews med en ung trækkerdreng sexuel misbrugt som barn og en ung kvinde, der har været i pornbranchen og oplevet grumme ting dér. Forståeligt at Rune Gade melder afbud som paneldeltager til Kvindeligt Selskab og Aktuelt's filmdetbatmøde i Gloriabiografen d.25.5. med den begrundelse, at "Shocking Truth" er alt for manipulerende, suggestiv, propagandistisk og fordømmende til at kunne være et debatoplæg.

Vi få der sad i Filmhuset, inden filmen blev moralsk panikforstyrret i en bredere offentlighed, burde retteligt have siddet i et af landets krisecentre. For det er det filmen er, et propaganda-bidrag til afdelingen for voldsramte kvinders historie. Kvinder indenfor pornografi er her per definition ofre. Først misbruges de sexuel som børn, hvorefter de misbruges sexuel af mændene i pornbranchen. Det er ikke kun typisk, det er stereotypisk.

Wolf's bidrag til offerideologien er gribende: "Porno har fået eneret på det seksuelle udtryk og på at definere, hvad seksualitet er. Jeg er fandeme glad for, at jeg ikke er 15 år i dag, for de har ikke nogen alternativer til pornoen. Jeg har under researchen interviewet 150 teenagere, og deres udsagn chokerede mig. Drengene kunne f.eks. sige, at en pige først skal have analsex, og bagefter skal hun gå ud og bage en kage til ham." (Berlingske Tidende marts 2000). Ordstyren til debatten i Filmhuset, journalist og dansk fisseflokskribent Katrina Schelin dukker ulideligt let op i medierne med sin trivielle kopi af offer-budskabet. Her i Berlingske Tidende d.21.marts 2000:

"Når jeg tilstrækkeligt mange gange er blevet mindet om, at sex er noget, der er til for manden, hvor kvinden ydmyges, kryber det ind i min selvforståelse og min opfattelse af seksualitet. Når jeg har lyst til at kærtegne min kærestes kønsdele med munden (for ikke at bruge det vulgære begreb at

slikke pik) eller har lyst til at blive taget bagfra, skal jeg først slås med et skræmmebillede. Det fortæller mig, at hvis jeg gør det, så er det ydmygende for mig, og jeg er tjener for mandens begær før mit eget. Selv en penetrering i missionærstillingen kan til tider frembringe glimt af at være objekt og ikke-subjekt i seksualakten. At jeg skal tvinges ud i at skulle forholde mig til at være objekt, når jeg nu bare har lyst til at have sex med min kæreste, viser for mig den store indflydelse, det pornificerede billede af kvinden som køn har på den enkelte kvinde."

Flemming Born, 1981

Med sin explicitte citatbrug af hardcore porno, rendte Alexa Wolf bevidst hovedet mod pornomuren. Og udstillede moralistens sædvanlige problem, at komme til at give offentlighed til det som ønskes forbudt. Når benspredning bliver til mediespredning, om den er nok så feministisk motiveret, forledes pæne mennesker til at fatte interesse for det undergravende materiale. Efter visningen af "Shocking Truth" på svensk TV4, kunne TV1000 og Canal+ da også berette om et pænt opsving i kundetilstrømningen i forbindelse med den pornodebat, som den feministiske "dokumentarfilm" havde sat i gang (sociologen Per Båvner i bogen "Shocking Lies").

I "Verdens 25 hotteste pornostjerner" skriver bachelor i filmvidenskab, Nicolas Barbano, at DRs B&U-afdeling har en stor del af ansvaret for dansk pornos opsving

sidst i 90'erne, efter at mere end en million seere havde været sammen med *Porno Lasse* ("det mest sete portrætprogram, DR nogensinde har produceret").

Nye feminister – gammel stillingskrig

Den intellektuelle tørke i offerfeminismens kritik af pornografien er overvældende. Bortset fra den nye mediemæssige situation, hvor pornoen er blevet tilbehør til privatlivets "Bo Bedre" og "Mad & Gæster", er der ingen ny indsigt eller analyse.

"Spørgsmålet er, om den kødbilledstrøm vi oplever i øjeblikket er af det gode. Det seksuelle har helt tilbage fra hulemaleriernes tid udfoldet sig sammen med en eller anden form for billedlig ledsager. De forandringer og udvidelser i produktionsmåde og forbrugsmønster, hvem sagde porno på hjemmevideoen?, som vi oplever i øjeblikket er imidlertid af en sådan karakter, at det nøgne og det seksuelle har besat enhver samfundsmæssig niche. For de kommende generationer er alt forud-erfarede og forud-belyst, ingen mystik og ingen opdagelser at gøre."

Benny Lihme, *PRESS* april 1991.

Med billedpornografiens frigivelse i 1969 fødtes også dens indædte "moderne" modstandere. I en årrække havde Vigilia-traditionalisten og lægen, Kristeligt Folkepartis Inge Krogh, noget der lignede monopol på at være koldkriger i denne sump. En hæderlig og konsekvent pornomodstander, som ifølge egne udsagn aldrig selv havde set noget af det svineri, hun var imod.

Pornomodstanden fik tilført nye kræfter mod slutningen af 70'erne, og denne gang ikke fra kristelig side. SF-kvinderne Ruth Olsen og Jytte Thorbek, Joan Søstrene m.fl. rejste således rundt i landet og viste porno i forbindelse med et anskueliggørende lysbilledforedrag. Yngre og mere udenomsparlamentariske grupper som "Valkyrierne" ("skrækkens gudinder" – kvindevæsener knyttet til Odin som bestemte hvem der skulle falde i slaget, hvorefter de førte de faldne til Valhal) gik med bla. røgbomber direkte til angreb på pornobutikker og biografier i København, malede slagord på bu-

tikkerne m.v.

År 2000-versionen af "Valkyrierne" kalder sig for "Ulrike Meinhof", opkaldt efter den døde tyske terrorist. Og de har strammet den aktionistiske linje en tand med hærværk rettet mod TV-stationen Kanal Københavns pornoprogram "Private Night", hvor de klippede ledningerne til sendeparabolerne over, og på den måde stoppede programmet. Gruppen har også interveneret direkte i produktionsprocessen, idet den i København har maskinstormet et pornofirmas optagelser af de mekaniske gulerødder. Altsammen ledsaget af det politi- og mediemæssige spektakel, som ikke mindst autonome grupper er så dygtige til at fremprovokere.

Skal man sige noget formildende om disse pikstormere, så kunne det være, at optrapningen i aktionsformer svarer meget godt til pornospredningens kvantitative udbredelse. Det nye er mediesituationen og de grænseoverskridelser som har fundet sted dér, siden TV Næstved en sen fredag aften i juli 1990 med værket "Kattekvinden" for første gang i dansk TV-historie sendte en version af "dyret med de to rygge" direkte til seerne hjemme i par-cellerne.

Den maskerede "Ulrike Meinhof"-gruppe opererer under det skingre slogan "Stop voldtægtpropagandaen". Nu, som tidligere, er den feministiske pornokritik viktinologisk, idet den knytter an til den amerikanske feminist Andrea Dworkin's tese, at kvinder er voldsofre fordi "pornografien er teorien og voldtægten praksis".

At pornografien på denne måde skulle fungere som en håndbog i sexuel vold, modsiges godt nok af virkeligheden. Og af videnskabeligt indsamlet empiri, jvfr. ikke mindst den danske psykolog og kriminolog Berl Kutchinsky's dokumentation af denne teses falskhed. Det er såmænd som med de mange transmissioner af professionelle boksestævner: fordi der er blevet slået på tæven i TV-ringen, farer folk ikke ud på gader og stræder og banker tilfældigt forbi-passerende ned. Hustruvolden i de små hjem lever jo også sit fortsatte triste & konstante liv, upåvirket af den stigende spredning af "voldspornografi".

Skal volden i fokus, så er ung-mand-til-mand-vold i øvrigt det klart største pro-

blem, uden at kvindelige bevægelser har rejst sig mod det. Ikke mindst i TV og på film har volden det meget bedre spredningsmæssigt end knepperiet. Det er således helt vemodigt at måtte høre den sorte filminstruktør John Singleton undskylde overfor kritikken af hans noget usexede version af Harlem-detektiven Shaft. Det har ikke været hans valg som instruktør, men har med filmselskabet og publikum at gøre: i USA er filmmiljøet mere tolerant overfor vold end sex. Hvilket jo er det man må kalde en kunstners selvensur. Hertil selvfølgelig hele den grundlæggende legalistiske problematik: kan man hævde ytringsfriheden og samtidig forbyde pornografi?

For pornokrigsveteranen Larry Flynt er svaret selvfølgelig. I Milos Forman's "Folket mod Larry Flynt", stiller han overfor den høje ret krav om at pornoen bliver omfattet af samme ytringsfrihed som den gruelige vold, der ytrer sig i USA. Mere interessant i dagens aktuelle sammenhænge er det imidlertid, at fremtrædende feminister og universitetsforskere går imod de aktivistiske kvindegrupper som ønsker forbud (se f.eks. kulturprofessor Elizabeth Wilson's artikel "Women who censor" og psykologi og kønsprofessor Lynne Segal's "Pornographic battles" (Index on Censorship, 2/2000).

Patologisering

Maria Marcus havde i 1974 luftet den for kvindebevægelsen mulige "frygtelige sandhed", at kvinder jævnt hen er masochister. Hendes forhold til pornografien i den forbindelse var kvindepolitisk ukorrekt. I den modige og personlige bog "Den frygtelige sandhed", indførte Marcus således begrebet "P-værdi" til brug for en kvalitetsbedømmelse af pornografiens evne til at skabe opildelse hos læseren. Og i modsætning til Joan Søstrene og ligesindede havde Marcus ikke problemer med at skelne fiktion fra virkelighed.

I en afslappet gennemgang af Marquis de Sades persongalleri konkluderede hun om personerne, at de kun er litterære figurer, som derfor uden større besvær rejser sig efter hvert overgreb, parate til at lade sig

viktimologi studiet af kriminalitetens ofre til belysning af bl.a. kriminalitetens årsager, forskellige gruppers statistiske risiko, forholdet mellem gerningsmands og offers sociale lag, personlige tilknytning osv.

"Jeg har tit tænkt, at de mest målrettede mennesker i New York ikke er unge advokater, der søger at opnå partnerskab, eller Wall Streets unge løver, eller unge sorte mænd, som måske har det rette stof i sig til at blive professionelle basketballspillere, eller unge direktørfruer, som med alle midler kappes om at gøre sig gældende i velgørenhedskredse. Det er heller ikke immigranterne, der ankommer fra fortvivlende forhold – taxachaufføren fra Bangladesh, der arbejder 100 timer om ugen, den kinesiske kvinde, der bliver udnyttet på en fabrik – sådanne mennesker er heroiske i deres stædige selvopholdsdrift, men dem betragter jeg slet og ret som overlevende. Jeg vil vove at påstå, at de mest målrettede af alle er de unge kvinder, som ankommer til New York fra det øvrige Amerika og andre steder i verden for på en eller anden måde at sælge deres krop: fotomodellerne, stripperne, skuespillerinderne og danserne, som ved, at tiden arbejder imod dem, at deres aktiver er deres ungdom og derfor midlertidige. Jeg har siddet i New Yorks to-tre bedste strip-klubbers mørke baglokaler – de lokaler, hvor mænd for at blive kærtegnet af unge kvinder køber den ene flaske champagne til 300 dollar efter den anden, som om de putter mønter i et parkometer – og jeg har talt med kvinderne dér og er blevet forbløffet over de summer, de har sat sig for at tjene – 50.000, 100.000, 250.000 dollars inden det og det tidspunkt. De ved præcist, hvor længe de vil behøve arbejde, hvad deres driftsomkostninger vil være og så videre..."

*fortællerpersonen, journalist og klummeskriver
Porter Wren i Colin Harrison's roman
"Manhattan Nocturne" (1998).*

vælte omkuld på ny af den første den bedste liderlige person, som de måtte komme i vejen for. Og hvorfor forbyde en sådan historie, som i øvrigt scorede lavt på fruens P-barometer, fordi "man skal så frygteligt mange diskussioner igennem for at nå frem til godbidderne" ("O's historie" anbefales i stedet for). Samme argumentation er gyldig overfor tidens pornomodstandere, når de forveksler kvindelige modellers kopuleren med flere forskellige mænd ("gangbanging") med gruppevoldtægt. Desuden, som bla. Nancy Friday og flere med hende har påvist, forbavsende mange "pæne kvinder" har det som en central sexuel fantasi at blive "taget" af flere mænd. Frygtelig sandhed for de unge feminister, javist, men de kan jo så trøste sig med at det kun er fantasier.

Udenfor fantasiernes verden går det mere råt for sig, fordi det bliver personligt. En gruppe af sado-masochistiske kvinder på kønspolitisk seminar med Ruth Olsen & Co., måtte engang i raseri forlade konferencen, stemplet af medsøstre som "patologiske tilfælde" pga deres seksualitet. Også Suzanne Bjerrehuus, på et tidspunkt konservativt folketingsmedlem (hvad er det med disse konservative? Justitsminister Knud Thestrup der startede hele "lovløsheden" i 1968 var konservativ, ligesom ejeren af TV Næstved var det), var ude med sygeliggørelsen, da hun over en helside i BT (10.3.91) fortalte, at hun købte det *erotiske* blad "Cupido" hver måned. Mens hverken hende eller hendes mand (han hedder Asger), gik i kiosken efter porno. Den konservative kvinde modidentificerede og normaliserede sig selv og forbruget af erotiske billeder ved at tage pornoafstand: "Folk skal heller ikke tro, jeg er syg oven i hovedet."

Kritik som vor mor lavede den

Mens man i 70'erne kunne forbavses over socialistiske kvinders prioritering af pornobekæmpelsen, er denne forbavelse ikke mindre her efter årtusindskiftet, hvor unge kvinder genbruger mødrenes skabelon. Og kommer til at stå i modsætning til endnu flere kvinder, end tilfældet var det i 70'erne.

I "Sejd. Artikler og essays 1990-2000"

skriver Suzanne Brøgger bl.a. "En kønshistorie – et kvart århundrede efter". Meningsmålinger har vist, at halvdelen af alle unge kvinder ikke mener, at en mand er nødvendig for at opdrage et barn, og sædbanken er blevet en alvorlig konkurrent til leverancerne ved stalddøren. Flere og flere enlige danske kvinder påberåber sig retten til at blive inseminerede på det offentlige regning. Og mænd står i kø for at blive udlagt som fædre, mens de tidligere løb skrigende væk.

Er det feminismen, eller måske snarere separatismen, der har sejret?, spørger Suzanne Brøgger. Vist nok retorisk, for i bedste Anita Christensen-stil (europamester i boksning og tidligere Miss Randers, bd) stanger hun en lige venstre ud og mener, at "feministerne har gjort mere for den kvindelige dyd i verden, end hvad samtlige muslimske tørklæder kan udrette". Brøgger undrer sig over, at rødstrømpernes døtre kan være så stålsatte afvisende og sikre på sig selv, når de færdes hjemmevant på hele kloden, i selskab med fremmede mænd og andre plageånd. Og når det andet køn så endelig skal tæt på fysisk, skal det ikke være "den bløde" version: "jeg skal ha' en hårdere type" hører man gang på gang.. (s.79).

Forbyd porno – tillad erotik

I 1982 udgav Susi Frastein og Anni Pape bogen "I kærlighedens favn. Samtaler og historier om kvinders seksuelle lyster, begær og drømme". De undsagde ikke som sådan kvindebevægelsen, men beklagede "de sammenpressede lårs politik" og den stærke fokusering på mandlig voldsseksualitet, som efter deres mening indsnævrede den seksuelle glæde. Hvorfor de i en munter og sanselig stil slog et slag for de seksualpolitisk ukorrekte mænd og disses pornografiske fantasmer, ligesom bogen var en opfordring til at kvinderne selv udlevede deres (ukorrekte) lyster.

Sanseligheden var også i front året efter, hvor forlaget Modtryk's kvinderedaktion udgav den franske sag "Mænds pornografi – kvinders erotik?". Højtuddannede franske kvinders ordgasmer, suppleret med ameri-

kanske søstres ditto i Nancy Friday's bog med kvinders seksuelle fantasier. Hertil "Cupido", et erotisk magasin, der i åbningslederen i 1989 havde brug for at føre klassekamp og smagskrig mod den "bøvede, reaktionære og kvindeundertrykkende" porno for at kunne lancere sin egen kvindevenlige erotik. En dynamik som svarer til at lade Jonna Dwinger anmelde Tulips pølsevogne på Amager med udgangspunkt i Restaurant Brøchners normer for god køkkenkunst. Og som i realiteten har været dynamoen i de seksuelle billeders eksplosive udbredelse og "miljøforurening".

"Coffetableporn"

Jo mere de erotiske billeder er blevet fremhævet og legitimeret på bekostning af de pornografiske, jo større er seksualiseringen af de offentlige rum blevet. "Mere erotik"-fortalerne har brugt pornoen som trampolin, og det er denne trampolineffekt for kæmperne for et røvballefrit miljø burde angribe. Som i Sverige og Norge, hvor kvindegrupper har hældt maling ud over Hennes & Mauritz' store reklameplakater med en letpåkædet Claudia Schiffer. I England er en reklame for parfumen Opium – hvor supermodellen Sophie Dahl ligger på ryggen med let spredte ben – blevet forbudt efter en større gruppe unge kvinders protester. Herhjemme bliver i skrivende stund eksempelvis alle kunder i DSB's kiosker tvangsangrebet af forsiden på glittermagasinet "Main": en gravid, nøgen fjernsynsmutter som venter sit tredje barn.

Inde i bladet støder man på chefredaktør & parfumesælger Niels Frid-Nielsen, selvudnævnt

smagsdommer og eksponent for det nøgnes massemedierede spredning, bare det lige har været gennem hans parfumekontrol først. Frid-Nielsen meldte markant ud i sin tid på dagbladet Aktuelt, hvor han (d.18.3.2000) fandt det absurd at forestille sig de licensfinansierede public service TV-stationer som porno-fri områder: "TV2 og DR bør netop også på dette område udgøre et kvalitativt alternativ til det smagløse kødbankeri på de kommercielle kanaler."

Og så nu, som chefredaktør på "Main", den intellektuelt set temmelig forunderlige analyse, at nøgenhed stadig er tabu i Danmark. Hvorfor Pernille Aalund,

som TV-mutteren hedder, inde i bladet vridner sin gravide 39-årige krop (styling: Stasia) til tonerne af redaktørens verbale udfloed overfor "mandebladernes lumre universer".

Det hele er så pænt, Ordup'sk og parfumeret, at man fristes til at udbryde Jacob Strid'sk, at vi vil se hende Pernille kneppe med Porno Lasse for åben skærm, mens hun interviewer publikum om deres foretrukne stillinger. Og om de tror at psykologer som Bo Møhl og Gunter Schmidt har ret i, at jo mere sexualiserede ikke-sexuelle forhold og rum er blevet, jo mere er den seksuelle lyst faldet. "Ønskernes tiltagende knaphed", som Schmidt formulerer paradokset i sin bog om den tiltagende afsexualisering.

Modtryk-kvinderne fra den pensionerede århusianske venstrefløj mente, at mens mænd er til pornografi, er kvinder til erotik. "Åndeløs erotik fremfor sanseløs pornografi", lød programerklæringen i et nærmest Sagan'sk toneleje: stemninger, følelser, isenesættelser, lys, lugt, drøm og fantasi. Den hykleriske parole blev ført frem, dvs. død over pornografien, leve det erotiske billede. Ingen "Penis from Heaven", uanset hvor meget Frank Sinatra synger det.

Vi skal hen til 90'ernes slutning, før nogle kvinder eksplicit bekender sig til pornografien. Filmselskabet Zentropa opretter "Pussy Power", sidenhen "Girls Inc.", med explicit porno henvendt (også) til kvinder. Kvindelige instruktører som instruerer "Kvindernes egne sexfantasier". Spredningen tager til og lige vidt er vi. Som Lihme anmeldte kvindesagen, "en bisætning af Jean Genet er mere eksperimenterende" ("Deodorantfisse til parcelhuset", Social Kritik 64/99).

9.000 døde sild

Selv om kvinder er mere med i porno end nogensinde før, både bag og foran kameraerne, er de unge feministers pornokritik først og fremmest en kritik af mandens ydmygelse af kvinden. Selv bøsseporno kan ses kritiseret for at være "kvindeundertrykkende".

Offerideologien kan tilsyneladende ikke

bære, at kvinder ser kritisk på andre kvinder. Mens det dog er forståeligt, at visse kvinder tjener lidt penge indenfor denne specielle niche af serviceindustrien (nåja, den tyske pornodirektør Beate Uhse tjener *mange* penge!), fordi det nu er den mulighed der byder sig til, er det mere uforståeligt, at helt almindelige unge danske kvinder "umotiveret" udstiller deres kroppe massemedialt på Ekstra Bladets side 9 (hvilket, sidetallet altså, er den omtrentlige forskel på dem og Aalund). På en måde, så Far Erling i frokostpausen på Svineslagteriet lige pludselig får et forklaringsproblem, når lærlingene fnisende sidder og kikker hans datter ind i kussen. Siden 1976 har knapt 9.000 unge danske kvinder – "Karina er 19 år og fra Holstebro" – vist det der engang var "intime dele" frem, uden at de kønspolitiske feministere har undret sig over dette. Vel sagtens fordi det, vurderet ud fra de feministiske paroler, er en "dårlig fjende".

Det er bemærkelsesværdigt, at de nyfeministiske grupper ikke evner at analysere de bredere kulturelle træk omkring den tiltagende ekshibitionisme. På mange måder kommer de tildækkede muslimske kvinder til at udgøre anti-tesen i forhold til først og fremmest danske kvinders trang til selvudstilling. Og det ikke kun hvad det fysiske angår. Også den rent personlige og psykologiske udlevering af intimiteter fra privat sfæren er del af denne kulturelle promiskuitet, hvor kendte som ukendte villigt lader sig mediebolle af op til flere kanaler efter tur (og så én gang til efter skilsmissen, efter en vellykket Minnesota-kur, slankekur osv). Der er ikke længere en barriere mellem det indre og det ydre, mellem det intime og det offentlige. Noget af det der kan betragtes som det borgerlige samfunds historiske sejre, nemlig den retsligt beskyttede privatsfære og intimitet, er ved at blive opgivet frivilligt. Og det er borgerlige personer som går forrest i denne indre-ydre forstyrrelse.

Den amerikanske forfatter Tom Wolfe bidrager til beskrivelsen af forfaldet i "sæder og skikke" med bl.a. dette eksempel på pæne menneskers udstillingstrang og medieluderi (Informations lørdagskronik d. 13.1.2001):

"I efteråret 1987 gav en 25-årig kirkese-

kretær på Long Island ved navn Jessica Hahn anledning til fnisende postyr i tabloidpressen, da det kom frem, at hun var blevet fotograferet nøgen til bladet Playboy. Hendes straf? Et triumftog gennem landets tv-talkshows og varietéforestillinger”.

Bill Clinton og Lewinsky? Jamen, rent faktisk havde han, efter amerikansk standard, ikke noget intimt med damen at gøre, “no relationship with that woman”. Han var jo passiv, mens hun suttede den af på ham. En serviceydelse på linje med pedicure, jvfr. også de unge tøser i filmen “Almost Famous”, som oprigtigt og forbavset tager afstand til opfattelsen af dem som “groupies”. Som én af pigerne backstage siger om deres forhold til rockstjernerne, vi har ikke noget at gøre med dem rent personligt, “vi sutter den kun af på dem”.

Se, det er nogle damer som kan skelne mellem ydre og indre, og hvor tingene ikke går hen og bliver personligt udstillede og intime. I øvrigt, af samme grund er lige præcis denne serviceydelse billig på prostitutionsmarkedet. Som filosofen Peter Thielst har formuleret den sag aktiveringspolitisk og hjemmeservice-agtigt: “A blow job is better than no job” (Social Kritik nr. 64).

”Spørgsmålet er, om ikke frisætningen af det nøgne og det seksuelle i dets forskellige massemedierede former efterhånden er af et sådant omfang, at man kan hævde, at denne frigørelse har sejret sig selv til døde. Vinderen er mediet, og på et tidspunkt står vi som Andy Warhol-figurer, hvor alt er sex og erotik, undtagen det seksuelle. The medium is the message.”

Benny Lihme, PRESS 1991.

Pornografien er tilsyneladende en så god fjende, at kvindegupper igen og igen kan samles om at bekæmpe den. Tankevækkende, at mens dette skrives, lancerer Anoreksi Foreningen en oplysningskampagne om spiseforstyrrelser på den mørke baggrund, at “hver tredje kvinde er psykisk belastet af tanker omkring vægt og spisevaner.”

En noget andet dagsorden, end den en ung glad kvinde lancerer i P3. Hun vil ha’ bankernes udlånspolitik normaliseret, så hun som pornosøstre kan få rimelige lån til nye bryster. Jeg husker ikke hvilken

bank, men hun er selv kommet igennem overfor sin bankrådgiver og har lånt 30.000 kroner til et nyt og større forparti. Som gamle mælkestruttende Mae West sagde, man kan aldrig få nok af for meget af det gode.

Et grundproblem ved de kvindelige pornobekæmpere er, at de umyndig- og offergørende taler på alle kvinders vegne. Og dermed kommer til at betragte andre kvinder som havende en medfødt, ens og uforanderlig sex. Eller slet ingen.

Men kvinder er jo både kropsligt og mentalt forskellige, ligesom de mænd er det, som kikker på dem.

De komplekse forhold omkring køn, krop og pornificerede massemedier, udstiller således også sig selv i Anoreksi Foreningens helsides tekstfattige annoncer i dagbladene januar 2001. En smuk nøgen kvinde med faste ungpigebryster, vorterne strittende let opad, flot talje og begyndende runde hofter. I en anden version af annoncen, ser vi en model bagfra; lækre ungpigeballer vil de givetvis stønne i de pædofiles celler.

”Nøgenheden er sprunget ud af reservaterne og presser sig ind på nethinderne af folk alle steder i alle sammenhænge. Noget så dagligdags elementært som at begive sig ind et dagblad for at læse om overenskomstforhandlingerne, kvindernes stadig manglende ligeløn og Brian Laudrups sidste kamp for Bayern München, kan kun ske i et sandt forhindringsløb mellem bare patter og ditto røve.”

Benny Lihme, PRESS 1991.

Hvorfor bruge nøgenhed som blikfang i helsides annoncer om et så alvorligt emne? Hvorfor ikke videregive, her-og-nu, noget af den oplysning om spiseforstyrrelserne, som er hele kampagnens rationale? Man kunne jo for de samme penge gengive hele Den Danske Encyklopædis oplysende og saglige opslag om spiseforstyrrelser, skrevet af psykiateren, professor Raben Rosenberg.

Anoreksi eller signalforvirring? Tja, de brugte modeller ville givetvis være vejet og fundet for tunge og frodige til Calvin Klein. Og det er hvad Anoreksi Foreningens kampagne vækker minder om. Kleins reklamer i 1995 med halvnøgne store børn/teenagere, som reklamerer sexualiserende for under-tøj, jeans mv.

"Den unge pige står foran spejlet. I princippet ikke fed, hun har været på diæt i et par uger og har nået sin ideallvægt: 57 1/2 kg og 1,62 høj - nøjagtig hvad hun burde veje ifølge lægens skema. Men fanden stå i det, hun ser stadig lille og tyk ud. Det hun har i tankerne, er denne Special K-reklame, som hun har set nogle få gange på tv: en virkelig smuk kvinde der beundrer sig selv i en smart, kort sort kjole, med lange atletiske ben, hver kurve perfekt, mager-sexet, ikke noget overflødigt der. Selvhad og skam begynder at brænde i pigen, og også andre ting. Når reklameudsendelsen kører, virker kvindens glatte krop som en magnet på hendes øjne, hun føler sig næsten forelsket i hende. Men misundelsen gnaver så meget i hende at hun bliver dårlig. Hun vil aldrig komme til at se sådan ud, ligegyldigt hvor meget hun taber sig, ligegyldigt hvor mange timer hun tilbringer på StairMasteren. Se bare på hendes mave, se hvordan den buler ud? Og de lår - de er ligefrem slaskede. Hendes bagdel er kæmpestor. Hun er fed, grov, en bolle af en pige.

Det er en deprimerende veldokumenteret kendsgerning at piger og kvinder, når de bliver bedt om at tegne deres kroppe eller angive deres kropsstørrelse med hænderne, næsten altid overvurderer hvor meget de fylder og er tilbøjelige til at opfatte sig som for fede, uanset hvor tynde de er. Dette mente man engang var en "forvrængning af kropsbevidstheden", som er unik for dem med anorexia nervosa. Vi ved nu at det er en norm for kvinder at opfatte sig selv som "for fede". Statistikker om gennemsnitsvægt og lægens skemaer er irrelevante. Det afgørende er afstanden mellem jøget og de kulturelle billeder. Vi måler ikke os selv i forhold til et sundhedsideal, almindeligvis heller ikke (skønt somme tider) i forhold til hinanden, men i forhold til skabte ikoner, fantasier som har fået kød. Kød udtænkt til at vække beundring, misundelse, begær.

*Høns- og kropsforskeren
Susan Bordo i "Mandekroppen".*

Klein måtte modstræbende, med en helsidesannonce i New York Times, trække annoncerierien tilbage efter skarp kritik fra forskellige vinkler: pædofilguf, softporn, børneporno mv. Selv mente han, at de unge modeller var udtryk for den selvstændighed og indre styrke, som præger tidens unge.

Mens Calvin Klein var ude i det hæderlige ærinde at sælge tøj, er det derimod mere mystificerende hvad det er Anoreksi Foreningen vil sælge. "Oplysning" om en alvorlig lidelse, javel, men hvorfor så ikke bruge helsiderne til netop at oplyse? Istedet for at køre med på nøgenracet og de oplagte misforståelser som ligger i mange blikkes læsning af annoncen som noget sexuel.

Noget af den hårdeste kritik af Calvin Klein-serien kom fra organisationer som bekæmpede pædofili og voldtægt. Ikke sandt, "Anoreksi-modeller er teorien - pædofili praksis".

Hvis i øvrigt den feministiske formel holder, bør der indføres vægtskontrol i reklamebranchen, således at modellerne ikke er for anorektiske. Lidelsen menes således at smitte gennem oplysningskampagner og have sin årsag bl.a. i de idealer, som fremkommer via afpillede fotomodeller.

Anti-intellektuel

Måske de feministiske pornomodstandere skulle intellektualisere deres grundlag, således at pornografien blev en pragmatisk parantes, som det fiktive og allegoriske felt den jo i realiteten er, i en større og bredere kulturel verden, som bla drejer sig om kvinders spise- og kropsforstyrrelser.

Men der er også hele debatten om modeindustrien og de sexualiserede småpiger med deres bare maver. Er det egentlig ikke værre, at 14-15 årige piger og cheerleaders før AB's kampe på Gladsaxe Stadion støder underlivet samlejeindbydende frem mod det voksne, mandlige fodboldpublikum, end at 26 årige Kristina, uden afgangseksamen fra folkeskolen, tjener nogle kroner som model i pornobranchen? Dels har hun en god krop, dels har en tidlig sexuel debut udviklet hendes habitus på en sådan måde, at hendes kneppekompetencer er gode. Hvorfor hun i et par år vælger at bruge talenterne profes-

sionelt foran kameraerne sammen med andre modeller. Hellere det end at gå alene rundt på kontorer og fabrikker og gøre rent om natten, og blive myrdet som hendes socialstatusmæssige søster i Slagelse.

Og det burde desuden glæde Kvindeligt Arbejderforbund, at pornografien er et af de få erhverv, hvor lønkløften er til kvindernes fordel. Kvinderne i dette erhverv tjener således mellem 50 og 100 procent mere end deres mandlige kollegaer.

En genre

Nyfeministerne, som deres ældre forgængere udi bekæmpelsen af den seksuelle svinepest, er anti-intellektuelle. De kan ikke begribe pornoen som *genre*.

De tager pornoen mere bogstaveligt end pornoen selv. Ja, de forveksler denne genres skuespil med virkelighed. Og med cementtung forudsigelighed har de ikke noget interessant at sige om det, de bekæmper.

Dette fiktive, allegoriske felt kan betragtes som et atlas over kroppenes foranderlige positioneringer, en kroppenes attityderelativisme, som på en helt anden måde end fotomodelverdenens glamourama er åben overfor det ikke-perfekte (søg under subgenrer som fedeporno, ældreporno, behårede mv.).

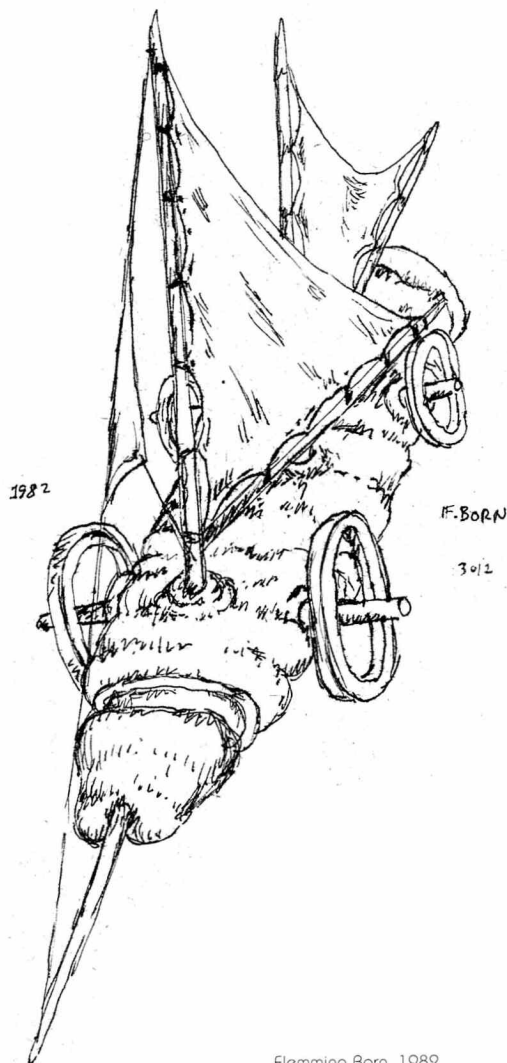
I et stiliseret regi og rollespil, med lige så mange regler som i skak, repræsenterer pornoen meget af det som ellers er udelukket af kulturen. Pornografien er et menukort over det seksuelle måltids mulighedsbetingelser. Men den er ikke selve måltidet.

At pornoens overflade stort set er, som dens feministiske modstandere hævder det, er rigtigt. Men at kritisere den med begreber, værdier og smagsløg hentet fra helt andre felter er ikke rimeligt. Pornoens univers er – og skal være – uhyre begrænset. Det skal være som at komme i Kødbyen, hvor alt andet end kødet er distraherende. De serielle gengivelser af forskellige kropslige tableauer er og skal være uden dybere kunstnerisk interesse. Genren skal ikke være køn, men obscøn. Hypernærbilleder, dimensioner uden afstand, hvor skuespillerne indimellem viser deres uægte ansigtsudtryk. Og hvor kvindernes tørre kusser de-

monstrativt udstiller, at dette er “fast arbejde” og ikke en ophidselse som er deres indre væsker værdig.

Den pornografiske objektivitet er en tradition af forstillelse, hvor modellerne skjuler en let gaben, undertiden også et arbejdsbetinget fysisk ubehag, mens hele hydraulikken kører. Hyppigt med et separat stønende lydbånd lagt under, for mens kroppene kan fremmedreguleres, kan sjælen det ikke. Pornomodeller kan således ikke foregive og spille ægte orgasmer særligt godt.

Pointen ved porno, er at den beskytter sit publikum ved ikke at være personlig og involverende. I den forstand er den formodentlig mindre skadelig end lægeromaner og Calvin Klein.

Flemming Born, 1982

Note:

*) Nyfeministernes kritik har sit tyngdepunkt i den forkerkede påstand, at pornoen generelt er blevet mere voldelig (herunder forvekslingen af "gangbanging" med gruppevoldtægt). Også den heterosexuelle pornos karakteristiske måde at afslutte på, cumshottet, den mandlige models "kaskade" af sæd i ansigtet på sin kvindelige kollega, har været angrebets som udtryk for den mandlige sexualitets nedvurderende, afstumpede og fascistiske kvindesyn. Det er da heller ikke svært at forstå, at nogle kvinder føler sig krænket på de kønne ansigters vegne, når "pik står op og sprøjter hvidtekalk" (W.Burroughs). På den anden side, de modeller som tager sig betalt for at lægge ansigt til, ved at det ikke er sundhedsskadeligt, og de går umiddelbart efter ud under bruseren. Mens et glas friskpresset appelsinjuice står parat til dem, efterfulgt af en kop dampende stempelkaffe. I de bedre dele af vor tids pornoproduktion, lægges der skam vægt på arbejdsmiljøet!

Sagen er jo, som bl.a. Linda Williams fremstiller i bogen "Hardcore. Power, Pleasure and the Frenzy of the Visible", at uden denne eksterne ejakulation som det narrative og pragmatiske klimaks, ingen porno. Kassescenen ("the money shot") er lige så indvendigt forbundet med genren, som træk- og slå hjem-reglerne er det med skakspil.

I pornoens første år, annonceredes der med "synlig orgasme". Den kvindelige lyst, dens tørhed foran kameraerne, udgjorde et hul i seendets økonomi. Den kunne ikke afmærkes udvendigt på samme måde som mandens. Når manden trækker sig ud lige før han skal sprøjte, hyppigt på en ret komisk måde, er det altså ikke en svangerskabsforebyggende metode, og slet ikke en taoistisk energibevarende *coitus reservatus-strategi*, men en "happy end"-aktion i forhold til at intet skal undslippe kameraet.

Når kvinden efterfølgende smører sig ind i mandens sæd, er der muligvis, som Nancy Friday dybdepsykologisk har hævdet det, tale om mandens ubevidste skrig til moderen/kvinden om total accept af det der kommer ud af ham. Og vupti, pornoen frisætter den skyldfølelse hos manden, som har været forbundet med onanien og "hvidtekalken". Uden kassescenerne og dollarsnotten ville pornofilmen få store vanskeligheder med at afslutte. Et tema, som nærlæst, i øvrigt udstiller mandens svagheit i forhold til kvinden. Selvom det feministiske læsegitter paradoksalt nok ikke tillader at se det, er det åbenlyst at manden er den svage part rent sexuel. Når han er "færdig", er han netop færdig. Og kan luske af sted med det slapt hængende lem mellem benene, mens den kvindelige model er parat til at gøre den næste stivert slap.

En filosofisk ydre-indre læsning af cum-shottet kunne også byde sig til. Mens mange kvinder gerne, efter indledende heftige tungekys, lader sig slikke for nedenu af deres partner, går de i panik, hvis manden umiddelbart efter den frie samleg går ud på badeværelset og bruger kvindens tandbørste. Kvindelige pornomodeller lider måske ikke af den

ne indre-ydre neurose på samme måde. Som psykiateren R.D.Laing gjorde det, kunne man lave et sammenlignende eksperiment med dette udgangspunkt. Og teste den tese, at mens kvindelige pornomodeller (fra arbejderklassen?) uden større besvær kan spytte ned i et glas med vand, for derefter at drikke vandet, vil feministiske pornobekæmpere (fra middelklassen!) skulle have psykologisk krisehjælp stillet overfor denne opgave.

Accept eller fordømmelse af porno siger for det meste mere om den seende end det der ses på. Der er nærmest tale om en moderne version af Rorschachs projektive personlighedstest. Tag nu Benetton's tidligere cheffotograf Oliviero Toscani. Hvorfor nedgør han i bogen "Reklamens magt" den sædelige skønhed Claudia Schiffer så brutalt, i stedet for at støtte kampen mod pornoens grimhed? Et smagsspørgsmål, "Some like it hot, some like it cold", er det vel ikke kun, når Schiffer, bedre betalt end de største filmskuespillerinder, hænges ud som et omvandede tysk køleskab: "Hvorfor hende, denne høje, blonde, kønsløse pige med det brede, fade smil, der er lige så ophidsende som en vaskemaskine? Det er ikke et spørgsmål om personen. Hun er legemliggørelsen af den blonde, ariske skønhed, det sunde, lyserøde, glatbarberede, idealet på den smukke, nordiske pige, den hvide, europæiske skønhed, den kølige, velopdragne erotik, en hitlerjugenddrøm!" (s.29).

Flemming Born, 1981

I *Social Kritik* har Brian Damage tidligere skrevet om Lars von Triers betydning for idiotsagen ("Impulsernes gennembrud", nr. 67).

På baggrund af Regeringens Lømmelpakke overfor de kriminelle minoritetsunge, har han endvidere gendigtet "Fader Vor" til "Lømmel Vor" (*Social Kritik* nr. 70).

Hvilket indbragte ham prædikaten "Halalpunker" af Berlingske Tidendes anmelder.